

Rustad, Nordhue

**

Referanse:

Gammelmo Ø. 2018. Naturverdier for lokalitet Rustad, Nordhue, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2017. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=6127>)

Referansedata

Fylke: Hedmark
Kommune: Elverum
H.o.h.: 340-729moh
Areal: 4190 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2017
Inventør: OGA
Vegetasjonsone: mellomboreal 100% (4190 daa)
Vegetasjonseksjon: OC-Overgangseksjon

Sammendrag

Rustad, Nordhue ligger vest for Rustad, mellom Rustadsætra, Nordhuesætra og kommunegrensene til Åmot og Løten kommuner. Det aktuelle området (verneforslaget) består av et 4190 daa stort område med fragmenter av gammel skog som hovedsaklig har et preg av kjølskog med mellommiggende mur- og granskogpartier i vest. I øst er skogen preget av brattere lisider med eldre granskog. Det meste av området er preget av myrpartier med skogkledde holmer og koller i vest. Her finnes også flere mindre tjern og åpne vannspeil på de fattige myrene. Noe furuskog finnes også der jordsmonnet er grunnere på koller og åsdrag. Mot øst blir terrenget brattere og hellende mot øst. Her finnes rester av gamle granskoger og en del åpne områder etter tidligere hogster. To større setervoller (Nordhuesætra og Rustadsætra) preger også landskapet her. Flere bekker og mange fuktsig finnes gjennom hele området. Berggrunnen i området består av delvis kvartsittisk sandstein som hører til Vangsåsformasjonen. Løsmassene består av et sammenhengende dekke av morenemateriale med stedvis stor mektighet. Noe torv og myr forekommer også gjennom hele området.

Vegetasjonen preges av fattige til intermediære skog- og myrtyper. Terrenget varierer ganske mye og består av skogkledde koller og åser adskilt av større partier med myr, tjern og lavereliggende fastmarksskog. I tillegg finnes ei skogkledd liseide i øst samt to sætervoller med tilhørende rester av beitemark-/skog. Skogen er i dag dominert av gran i de lavereliggende områdene og der det finnes tykkere morenelag. Furu er stedvis dominerende på det mer grunnlendte partiene og på åser/koller. Det finnes innslag av boreale løvtrær i hele området - særlig bjørk, selje og rogn. Osp forekommer spredt. Blåbærskog og bærlyngskog dominerer på kollene, åser og rygger. Det finnes også sparsomme mengder lavskog. Småbregneskog forekommer i noe rikere partier. I de rikeste partiene med noe dypere jordsmonn grenser vegetasjonstypen mot svak lågurtskog. I et begrenset område ved Nordhuesætra finnes også svak høgstaudeskog. Det finnes også mindre områder med fattig sumpskog og kilde- og sigvegetasjon. Fattig myrvegetasjon dominerer i området, både i form av nedbørsmyr og sigevannmyr. Både trebevokste myrer, fastmattemyr og mykmatte-/løsbunnmyr forekommer. Myrvegetasjonen ser ut til å bestå av stort sett trivielle og vidt utbredte arter. I kantene på myrene går vegetasjonen stedvis over i røsslyng-blokkbærskog.

Det ble funnet et lite antall svake til middels gode signalarter, og enkelte rødlistearter. I enkelte områder finnes det gode populasjoner av hengelav, særlig stry- og skjeggglaver, men særlig gubbeskjegg (NT) forekommer stedvis rikelig. Sprikeskjegg (NT) er også registrert på flere steder i området. Ulvelav (NT) skal også være registrert fra et myrparti vest i verneforslaget.

Området består av et middels stort areal med gammel skog. Myr dekker en stor del av arealet. Vegetasjonen er gjennomgående fattig og domineres av blåbærgranskog. Skogen innenfor verneforslaget bærer preg av tidligere gjennomhogster, men det finnes fremdeles rester av eldre skog. Disse områdene er i all hovedsak avgrenset som kjerneområder. Området scorer middels til lavt for urørthet. Det finnes stedvis gode mengder død ved innenfor verneforslaget og disse er i all hovedsak knyttet til kjerneområdene. Utenfor kjerneområdene er disse naturverdiene med sparsomme. Kontinuiteten i død ved er lav og ofte finnes det kun død ved i tidlige nedbrytningsstadier. Gamle bartrær finnes spredt i hele verneforslaget og grove gamle trær av gran, furu og boreale løvtrær er lokalt vanlig. Topografien varierer fra flater myrpartier med omkringliggende skogkledde koller og åser til mer grovokst og tung granskog i lisdene. Naturverdiene finnes spredt i området, også utenfor kjerneområdene. Området danner en middels god helhet.

Rogberget har viktige naturverdier knyttet til gammel granskog. Svakheter er knyttet til kontinuiteten av død ved. Området vurderes som regionalt viktig (**).

Feltarbeid

Området ble undersøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 4. august 2017 i forbindelse med kartlegging for frivillig vern. Hele området ble da undersøkt. Forholdene for feltarbeid var gunstige, med gode værforhold. Artsmangfoldet ansees å være middels godt undersøkt, men potensialet for sjeldne og rødlistede arter i området vurderes som ganske lavt ut over de artene som ble fanget opp i undersøkelsen.

Tidspunkt og værets betydning

Været og tidspunktet for feltarbeid var tilfredsstillende med hensyn til kartlegging av alle ettersøkte organismegrupper (karplanter, moser, lav, jord- og veboende sopp).

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern i regi av Direktoratet for Naturforvaltning, Fylkesmannen i Hedmark og grunneier. Undersøkelsesområdet omfattet 6470 daa.

Tidligere undersøkelser

Det er ingen avgrensede naturtypelokaliteter innenfor undersøkelsesområdet (Naturbase 2018). Det er heller ikke registrert noen MiS-figurer innenfor undersøkelsesområdet (NIBIO 2018). En del arter er registrert innenfor det avgrensede området i Artskart også noen rødlistede arter (Artsdatabanken 2018).

Beliggenhet

Området ligger vest for Rustad, mellom Rustadsætra, Nordhuesætra og kommunegrensene til Åmot og Løten kommuner. Det aktuelle området (verneforslaget) består av et 4190 daa stort område med fragmenter av gammel skog som hovedsaklig har et preg av kjølskog med mellomliggende mur- og granskogpartier i vest. I øst er skogen preget av brattere liser med eldre granskog.

Naturgrunnlag

Topografi

Det meste av området er preget av myrpartier med skogkledde holmer og koller i vest. Her finnes også flere mindre tjern og åpne vannspeil på de fattige myrene. Noe furuskog finnes også der jordsmonnet er grunnere på koller og åsdrag. Mot øst blir terrenget brattere og hellende mot øst. Her finnes rester av gamle granskoger og en del åpne områder etter tidligere hogster. To større setervoller (Nordhuesætra og Rustadsætra) preger også landskapet her. Flere bekker og mange fuktig finnes gjennom hele området.

Geologi

Berggrunnen i området består av delvis kvartsittisk sandstein som hører til Vangsåsformasjonen (NGU 2018a). Løsmassene består av et sammenhengende dekke av morenemateriale med stedvis stor mektighet. Noe torv og myr forekommer også gjennom hele området (NGU 2018b).

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon, vegetasjonzone: mellomboreal 100% (4190 daa) .

Området hører til overgangsseksjonen (OC) og mellomboreal (MB) vegetasjonzone.

Klima

Det er ingen spesielle landskapsformasjoner som gir grunnlag for et spesielt lokalklima i området.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Vegetasjonen preges av fattige til intermediære skog- og myrtyper. Terrenget varierer ganske mye og består av skogkledde koller og åser adskilt av større partier med myr, tjern og lavereliggende fastmarksskog. I tillegg finnes ei skogkledde liser i øst samt to sætervoller med tilhørende rester av beitemark-skog. Skogen er i dag dominert av gran i de lavereliggende områdene og der det finnes tykkere morenelag. Furu er stedvis dominerende på det mer grunnlendte partiene og på åser/koller. Det finnes innslag av boreale løvtrær i hele området - særlig bjørk, selje og rogn. Osp forekommer spredt. Blåbærskog og bærlyngskog dominerer på kollene, åser og rygger. Det finnes også sparsomme mengder lavskog. Småbregne-skog forekommer i noe rikere partier. I de rikeste partiene med noe dypere jordsmonn grenser vegetasjonstypen mot svak lågurtskog. I et begrenset område ved Nordhuesætra finnes også svak høgstaueskog. Det finnes også mindre områder med fattig sumpskog og kilde- og sigvegetasjon.

Fattig myrvegetasjon dominerer i området, både i form av nedbørsmyr og sigevannsmyr. Både trebevokste myrer, fastmattemyr og mykmatte-/løsbunnmyr forekommer. Myrvegetasjonen ser ut til å bestå av stort sett trivielle og vidt utbredte arter. I kantene på myrene går vegetasjonen stedvis over i røsslyng-blokkebærskog.

Skogstruktur og påvirkning

En del av skogen i undersøkelsesområdet er sterkt påvirket av skogsdrift. Et større område i øst er utelatt fra verneforslaget da naturveridene her er betydelig mindre enn i resten av undersøkelsesområdet. Slik området nå er avgrenset så er det aller meste av eldre skog, som i mindre grad er påvirket i nyere tid, fanget opp innenfor verneforslaget. Hele området har imidlertid vært utsatt for omfattende hogster - både i "nåtid" og i tidligere tider.

Skogen innenfor verneforslaget bærer preg av tidligere gjennomhogster, men det finnes fremdeles rester av eldre skog. Disse områdene er i all hovedsak avgrenset som kjerneområder. Gammelskogen er stort sett i sen optimalfase. En god del død ved har begynt å dannes, både av gran og boreale løvtrær. Granskogen varierer fra nokså tett og ensaldret på produktive areal, til svakt fleraldret og sjiktet på magrere mark. På produktive areal inngår også grovvokste trær. Restelementer av enkelte gamle og grove læger av gran og furu etter tidligere tregenerasjoner finnes spredt. Disse er tydelig grøvre og eldre enn dagens stående skog, og vitner om vekstpotensialet i området. På tross av disse restelementene er det noe yngre skog som dominerer og kontinuiteten i død ved regnes som svak.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Rustad, Nordhue. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Nordhuehøgda vest

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereiggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 101,4daa

Innledning: Lokaliteten er registrert av Øivind Gammelmo (BioFokus) i forbindelse med kartlegging for frivillig vern i 2017. Det er ikke tidligere registrert noen naturtype her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området omfatter et gammelskogsområde i ei slakt nordvendt lise som ligger vest for Nordhuesætra på grensa til Løten helt vest i Elverum kommune. Berggrunnen i området består av delvis kvartsittisk sandstein. Løsmassene består av et sammenhengende dekke av morenemateriale med stedvis stor mektighet. Noe torv og myr forekommer også. Lisida har enkelte vannsig som gir stedvis et ganske humid preg.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel granskog med utformingen gammel høyereiggende granskog. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype, men det finnes også noe småbregneskog der det er tykkere løsmasser. Skogen fremstår som nokså kompakt og godt flersjiktet og skogen er virkesrik og grovvokst i det meste av det avgrensede området. Det finnes enkelte virkelig gamle grove trær av gran og enkelte furuer. Det forekommer godt med død ved i forskjellige nedbrytningsstadier gjennom hele lokaliteten. Noen steder er det store konsentrasjoner med død ved. Kontinuiteten synes å være god og det er god aldersspredning fra unge til gamle trær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen bærer preg av tidligere gjennomhogster, men består i dag av en stor andel eldre skog. Gammelskogen er stort sett i sen optimalfase. En god del død ved har begynt å dannes, både av gran og boreale løvtrær. Granskogen varierer fra nokså tett og ensaldret på produktive areal, til svakt fleraldret og sjiktet på magrere mark. På produktive areal inngår også grovvokste trær. Restelementer av enkelte gamle og grove læger av gran og furu etter tidligere tregenerasjoner finnes spredt. Disse er tydelig grovere og eldre enn dagens stående skog, og vitner om vekstpotensialet i denne lia. På tross av disse restelementene er det noe yngre skog som dominerer og kontinuiteten i død ved regnes som noe svak.

Artsmangfold: Gran dominerer tresjiktet, med stedvis stort innslag av bjørk, spredt med furu og rogn. De mer flersjiktete og åpne delene av lisen har rike forekomster av gubbeskjegg (NT). Det er også notert svartonekjuke (NT) som er en signalart knyttet til død ved av gran. Spesielt krevende dødvedarter ble ikke notert og potensialet for slike regnes som begrenset som følge av svak kontinuitet i død ved.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2017.

Del av helhetlig landskap: Del av et større landskap rundt Nordhue med rester av gammel skog.

Verdivurdering: Større areal med nokså produktiv eldre granskog. Lokaliteten scorer middels på areal, lavt/middels på skogtilstand og lavt på arts mangfold. Middels produktivitet og godt fremtidspotensial for krevende arter teller positivt. På dette grunnlag vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle påviste verdier.

2 Småtjennsmyrene nordøst

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereiggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 26,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert av Øivind Gammelmo (BioFokus) i forbindelse med kartlegging for frivillig vern i 2017. Det er ikke tidligere registrert noen naturtype her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området omfatter et gammelskogsområde med gran i ei slakt nordvendt lise som ligger sørøst for Stortjennsmyra nordvest i Elverum kommune. Berggrunnen i området består av delvis kvartsittisk sandstein. Løsmassene består av et sammenhengende dekke av morenemateriale med stedvis stor mektighet. Noe torv og myr forekommer også i nedre del. Lisida fremstår som middels humid og det er få vannsig her.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel granskog med utformingen gammel høyereiggende granskog. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype, men det finnes også noe småbregneskog der det er tykkere løsmasser. Det finnes også noe fattig myrvegetasjon i den nedre delen. Skogen fremstår som kompakt og middels godt sjiktet. Skogen er forholdsvis virkesrik og grovvokst i det meste av det avgrensede området. Det finnes enkelte virkelig gamle grove trær av gran. Det forekommer middels godt med død ved i forskjellige nedbrytningsstadier gjennom hele lokaliteten. Kontinuiteten synes å være middels til lite god og det er lav aldersspredning.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen bærer preg av tidligere gjennomhogster, men består i dag av en stor andel eldre skog. Den eldste skogen er stort sett i sen optimalfase. En god del død ved har begynt å dannes, både av gran og boreale løvtrær. Granskogen varierer fra nokså tett og ensaldret på produktive areal, til svakt fleraldret og sjiktet på magrere mark. På produktive areal inngår også grovvokste trær. Restelementer av enkelte gamle og grove gadd/læger av gran etter tidligere tregenerasjoner finnes spredt. Disse er tydelig grovere og eldre enn dagens stående skog, og vitner om vekstpotensialet i denne lia. På tross av disse restelementene er det noe yngre skog som dominerer og kontinuiteten i død ved regnes som noe svak.

Artsmangfold: Av signalarter for gammel granskog er kun gubbeskjegg (NT) registrert i lokaliteten. Spesielt krevende dødvedarter ble ikke notert og potensialet for slike regnes som begrenset som følge av svak kontinuitet i død ved.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2017.

Del av helhetlig landskap: Del av et større landskap rundt Nordhue med rester av gammel skog.

Verdivurdering: Mindre areal med nokså produktiv eldre granskog. Lokaliteten scorer lav på de fleste parameterne og middels på skogtilstand. Middels produktivitet og noe potensial for krevende arter teller positivt. På dette grunnlag vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle påviste verdier.

3 Stortjennsmyra øst

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 48,2daa

Innledning: Lokaliteten er registrert av Øivind Gammelmo (BioFokus) i forbindelse med kartlegging for frivillig vern i 2017. Det er ikke tidligere registrert noen naturtype her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området omfatter et gammelskogsområde dominert av gran i et slakt nordlig og nordvestlig parti av ei liseide som ligger ved Stortjennsmyra nordvest i Elverum kommune. Berggrunnen i området består av delvis kvartsittisk sandstein. Løsmassene består av et sammenhengende dekke av morenemateriale med stedvis stor mektighet. Noe torv og myr forekommer også i nedre del. Lisida fremstår ganske humid og det finnes flere vannsig her.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel granskog med utformingen gammel høyereliggende granskog. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype, men det finnes også noe småbregneskog der det er tykkere løsmasser. Det finnes også noe fattig myrvegetasjon i de nedre delene. Skogen fremstår som kompakt og middels godt sjiktet. Skogen er forholdsvis virkesrik og grovvokst i det meste av det avgrensede området. Det finnes enkelte virkelig gamle grove trær av gran. Det forekommer middels godt med død ved i forskjellige nedbrytningsstadier gjennom hele lokaliteten. Kontinuiteten synes å være middels til lite god og det er lav aldersspredning.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen bærer preg av tidligere gjennomhogster, men består i dag av en stor andel eldre skog. Den eldste skogen er stort sett i sen optimalfase. En god del død ved har begynt å dannes, både av gran og boreale løvtrær. Granskogen varierer fra nokså tett og ensaldret på produktive areal, til svakt fleraldret og sjiktet på magrere mark. På produktive areal inngår også grovvokste trær. Restelementer av enkelte gamle og grove gadd/læger av gran etter tidligere tregenerasjoner finnes spredt. Disse er tydelig grovere og eldre enn dagens stående skog, og vitner om vekstpotensialet i denne lia. På tross av disse restelementene er det noe yngre skog som dominerer og kontinuiteten i død ved regnes som noe svak.

Artsmangfold: Av signalarter for gammel granskog er kun gubbeskjegg (NT) og duftskinn registrert i lokaliteten. Spesielt krevende dødvedarter ble ikke notert og potensialet for slike regnes som begrenset som følge av svak kontinuitet i død ved.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2017.

Del av helhetlig landskap: Del av et større landskap rundt Nordhue med rester av gammel skog.

Verdivurdering: Middels areal med nokså produktiv eldre granskog. Lokaliteten scorer lavt på de fleste parameterne og middels på skogtilstand og størrelse. Middels produktivitet og noe potensial for krevende arter teller positivt. På dette grunnlag vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle påviste verdier.

4 Nordhuesætra Ø

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 123,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert av Øivind Gammelmo (BioFokus) i forbindelse med kartlegging for frivillig vern i 2017. Det er ikke tidligere registrert noen naturtype her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området omfatter ei «bekkekløft» og skogkledd liseide på østsiden av Nordhuesætra i Elverum kommune. Berggrunnen i området består av delvis kvartsittisk sandstein. Løsmassene består av et sammenhengende dekke av morenemateriale med stedvis stor mektighet. På grunn av bekken og flere fuktig har deler av lisida stedvis et ganske humid preg.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel granskog med utformingen gammel høyereliggende granskog. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype, men det finnes også betydelige forekomster av høgstuadegranskog, spesielt langs bekken. Noe småbregneskog finnes også der det er tykkere løsmasser. Skogen fremstår som nokså kompakt og godt flersjiktet i de øvre delene. Skogen er virkesrik og grovvokst i det meste av det avgrensede området. Det finnes enkelte virkelig gamle grove trær av gran og boreale løvtrær. Det forekommer godt med død ved i forskjellige nedbrytningsstadier gjennom hele lokaliteten, men spesielt i de øvre delene. Kontinuiteten synes å være god og det er god aldersspredning fra unge til gamle trær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen bærer preg av tidligere gjennomhogster, men består i dag av en stor andel eldre skog. Gammelskogen er stort sett i sen optimalfase. En god del død ved har begynt å dannes, både av gran og boreale løvtrær. Granskogen varierer fra nokså tett og ensaldret på produktive areal, til svakt fleraldret og sjiktet på magrere mark. På produktive areal inngår også grovvokste trær. Kontinuiteten i død ved regnes som middels god.

Artsmangfold: Gran dominerer tresjiktet, med stedvis innslag av boreale løvtrær. De mer flersjiktete og åpne delene av lisiden har rike forekomster av gubbeskjegg (NT). Det er også notert svartsonekjuke (NT) som er en signalart knyttet til død ved av gran. Spesielt krevende dødvedarter ble ikke notert og potensialet for slike regnes som begrenset som følge av svak kontinuitet i død ved.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2017.

Del av helhetlig landskap: Del av et større landskap rundt Nordhue med rester av gammel skog.

Verdivurdering: Større areal med nokså produktiv eldre granskog. Lokaliteten scorer middels på areal, lavt/middels på skogtilstand og lavt på arts mangfold. Middels produktivitet og godt fremtidspotensial for krevende arter teller positivt. På dette grunnlag vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle påviste verdier.

5 Fjøsmyrhøgda sør

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 48,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert av Øivind Gammelmo (BioFokus) i forbindelse med kartlegging for frivillig vern i 2017. Det er ikke tidligere registrert noen naturtype her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området omfatter et gammelskogsområde med gran i ei slakt østvendt liseide på vestsiden av Nordhuesætra i Elverum kommune. Berggrunnen i området består av delvis kvartsittisk sandstein. Løsmassene består av et sammenhengende dekke av morenemateriale med stedvis stor mektighet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel granskog med utformingen gammel høyereliggende granskog. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype, men det finnes også noe småbregneskog der det er tykkere løsmasser. Skogen fremstår som åpen og ensjiktet i store deler, men enkelte steder finnes også noe mer flersjiktet skog. Skogen er ikke spesielt grovokst, men enkelte gamle grove grantrær finnes spredt i området. Kontinuiteten av død ved synes å være middels til lite god og det er lav aldersspredning.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen bærer preg av tidligere gjennomhogster, men består i dag av en stor andel eldre skog. Den eldste skogen er stort sett i sen optimalfase. Noe død ved har begynt å dannes, både av gran og boreale løvtrær. Granskogen varierer fra nok så tett og ensaldret på produktive areal, til svakt fleraldret og sjiktet på magrere mark. På produktive areal inngår også grovokste trær. Restelementer av enkelte gamle og grove gadd/læger av gran etter tidligere tregenerasjoner finnes spredt. Disse er tydelig grovere og eldre enn dagens stående skog, og vitner om vekstpotensialet i denne lia. På tross av disse restelementene er det noe yngre skog som dominerer og kontinuiteten i død ved regnes som noe svak.

Artsmangfold: Av signalarter for gammel granskog er kun gubbeskjegg (NT) registrert i lokaliteten. Spesielt krevende dødvedarter ble ikke notert og potensialet for slike regnes som begrenset som følge av svak kontinuitet i død ved.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2017.

Del av helhetlig landskap: Del av et større landskap rundt Nordhue med rester av gammel skog.

Verdivurdering: Mindre areal med nokså produktiv eldre granskog. Lokaliteten scorer lav på de fleste parameterne og middels på skogtilstand. Middels produktivitet og noe potensial for krevende arter teller positivt. På dette grunnlag vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle påviste verdier.

Artsmangfold

Det ble funnet et lite antall svake til middels gode signalarter, og enkelte rødlistearter. I enkelte områder finnes det gode populasjoner av hengelav, særlig stry- og skjeggglaver, men særlig gubbeskjegg (NT) forekommer stedvis rikelig. Sprikeskjegg (NT) er også registrert på fere steder i området. Ulvelav (NT) skal også være registrert fra et myrparti vest i verneforslaget.

*Tabell: Artsfunn i Rustad, Nordhue. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.*

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Karplanter	Campanula latifolia	storklokke			4
	Paris quadrifolia	firblad			4
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT		1 2 3 4 5
	Letharia vulpina	ulvelav	NT		
Sopper	Cystostereum murrayi	duftskinn			3
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	NT		1 4

Avgrensing og arrondering

Verneforslaget er forholdsvis stort på 4190 daa. Mye av arealet består av fattig myr med tilhørende skogsholmer og åser/koller. I lisidene finnes noe mer sammenhengende skogområder. Det finnes mindre områder innenfor avgrensingen med hogstpåvirket skog. Verneforslaget følger kanten av lisiden i øst og grenser mot hogstpåvirket skog med mindre naturverdier enn innenfor avgrensingen. De påviste kvalitetene innenfor området vil med de grensene som er foreslått kunne ivaretas og videreutvikles på en god måte. Naturverdiene er i hovedsak knyttet til kjerneområdene som omfatter de best utviklede restene av gammel granskog i området. Verneforslaget består av en mosaikk av eldre skog, yngre skog, store myrpartier, åpne vannspeil, tjern, fuktig og bekker. Generelt ansees arronderingen som relativt god, selv om større partier med ungskog er tatt med for å binde sammen en helhet. Kjerneområdene har stort sett gode bufferzoner med unntak av kjerneområde 4 som grenser til hogstflater i øst, nord og delvis i sør. Kjerneområde 1 og 3 grenser til kommunegrensene til henholdsvis Løten og Åmot. Her fortsetter naturverdiene på den andre siden av kommunegrensa. Det finnes områder med tilsvarende naturverdier på den andre siden av kommunegrensene til Løten og Åmot. En fremtidig utvidelse i disse retningene kan være hensiktsmessig.

Andre inngrep

Flere nye hogstflater grenser til verneforslaget, spesielt i øst. Her finnes også flere skogsbilveger og kjøreveger i terrenget for skogsdrift.

Vurdering og verdisetting

Området består av et middels stort areal med gammel skog. Myr dekker en stor del av arealet. Vegetasjonen er gjennomgående fattig og domineres av blåbærgranskog. Skogen innenfor verneforslaget bærer preg av tidligere gjennomhogster, men det finnes fremdeles rester av eldre skog. Disse områdene er i all hovedsak avgrenset som kjerneområder. Området

scorer middels til lavt for urørthet. Det finnes stedvis gode mengder død ved innenfor verneforslaget og disse er i all hovedsak knyttet til kjerneområdene. Utenfor kjerneområdene er disse naturverdiene med sparsomme. Kontinuiteten i død ved er lav og ofte finnes det kun død ved i tidlige nedbrytningsstadier. Gamle bartrær finnes spredt i hele verneforslaget og grove gamle trær av gran, furu og boreale løvtrær er lokalt vanlig. Topografien varierer fra flater myrpartier med omkringliggende skogkledde koller og åser til mer grovvokst og tung granskog i lisdene. Naturverdiene finnes spredt i området, også utenfor kjerneområdene. Området danner en middels god helhet.

Rogberget har viktige naturverdier knyttet til gammel granskog. Svakheter er knyttet til kontinuiteten av død ved. Området vurderes som regionalt viktig (**).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Rustad, Nordhø. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Gamle edelløvtrær	Tre-slagsfordeling	Topografisk variasjon	Vegetasjonsvariasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Nordhøhøgda vest	**	**	**	**	*	—	*	**	*	*	*	-	—	*
2 Småtjennemyrene nordøst	**	**	*	**	*	—	*	*	*	*	*	-	—	*
3 Stortjennmyra øst	*	**	**	**	*	—	*	**	*	*	*	-	—	**
4 Nordhøesætra Ø	**	**	*	***	**	—	*	**	**	**	**	-	—	**
5 Fjøsmyrhøgda sør	**	*	*	**	*	—	*	**	*	*	*	-	—	*
Samlet vurdering	*	**	*	**	**	—	*	***	**	*	*	**	**	**

Mangeloppfyllelse

Det er ikke påvist rødlistede naturtyper i området (kun fragmenter av høgstaudegranskog), arealet fyller heller isolet sett ingen mangler i skogvernet.

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Rustad, Nordhø.

Naturtype - fylkesvis ansvar: Lav mangeloppfyllelse

Internasjonale ansvarstyper: Ikke aktuell

Restaureringsarealer: Lav mangeloppfyllelse

Artsmangfold: Lav mangeloppfyllelse

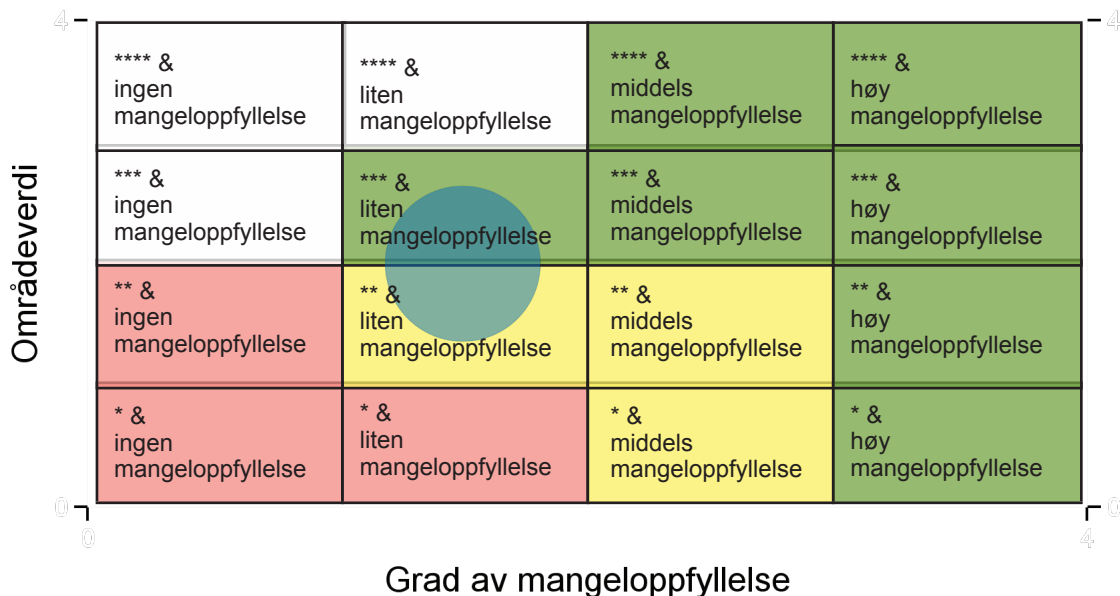
Generelle mangler (lavlandsskog, rik skog/høybonitetsskog og gammelskog): Lav mangeloppfyllelse

Generelle mangler i kombinasjon med naturtyper som skal prioriteres lavere: Lav mangeloppfyllelse

Storområder: Ingen mangeloppfyllelse

Totalvurdering mangeloppfyllelse: Lav mangeloppfyllelse

Figur: Blå sirkel angir området Rustad, Nordhøe sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangelloppfyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren gir en indikasjon på om området bør vurderes for vern*.

* Områder som i dag har lav naturverdi (0 og *) kan potensielt ha egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, ha få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, fordi det allerede er vernet mange slike områder i en region. Forvaltningen bør derfor skjele til våre vurderinger av mangelloppfyllelse når det skal bestemmes om den bør vernes eller ikke. Figuren over er ment som en veiledende hjelp i dette arbeidet. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør området vurderes nøyer. Ligger den blå sirkelen over røde felter er det lavt faglig grunnlag for vernet. Hvite felter angir kombinasjoner som svært sjeldent eller aldri er realisert.

Referanser

Artskart 2018. Artsdatabanken & GBIF Norge, internett. <https://artskart.artsdatabanken.no>

Naturbase 2018. Miljødirektoratet, internett. <http://kart.naturbase.no/>

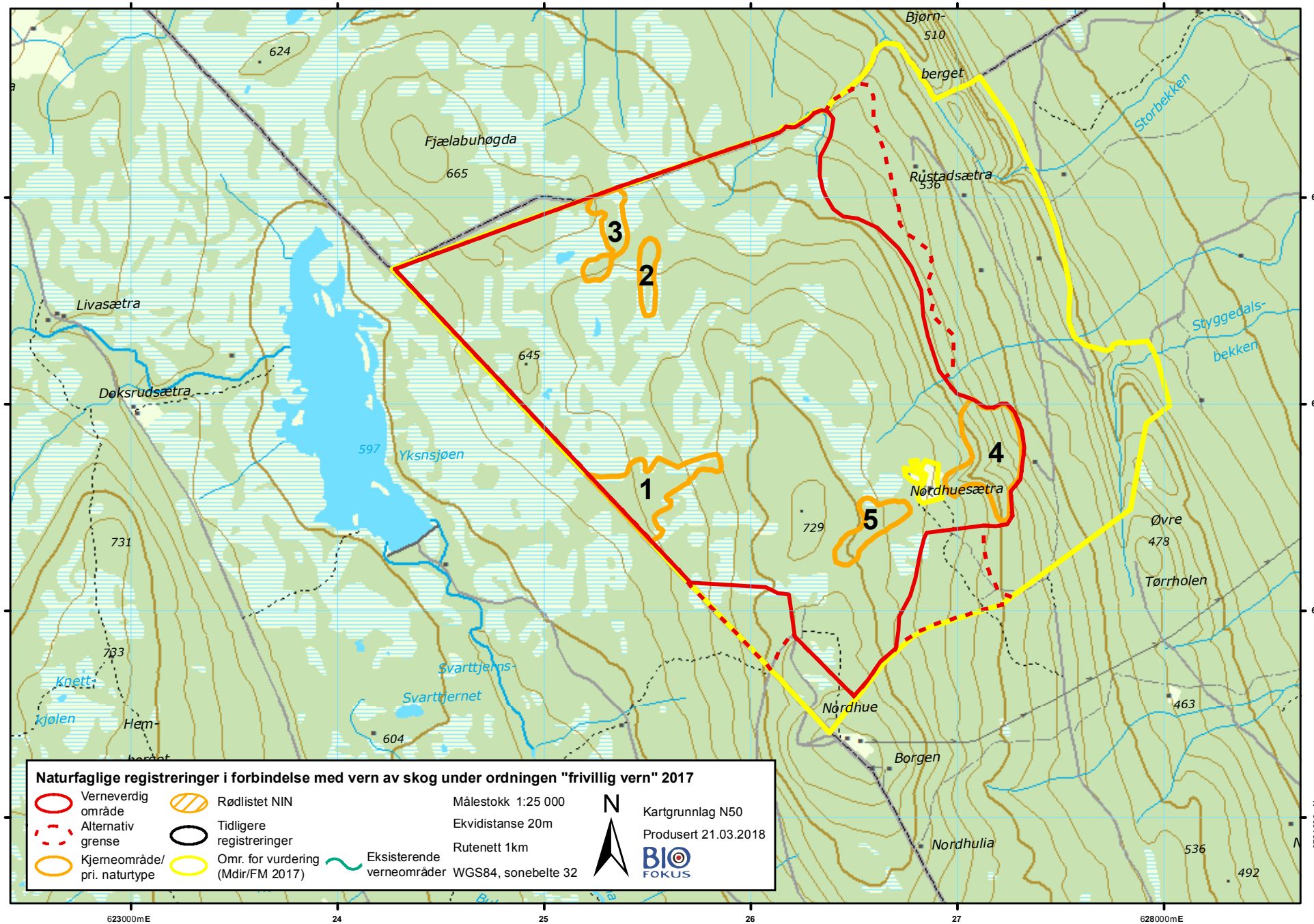
NIBIO 2018. Kilden. <https://kilden.nibio.no/>

Norges Geologiske Undersøkelse 2018. Berggrunnskart på nett, Norges Geologiske Undersøkelse. http://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

Norges Geologiske Undersøkelse 2018. Kart over løsmasser, Norges Geologiske Undersøkelse. Tilgjengelig fra: http://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

Rustad, Nordhue (Elverum, Hedmark).

Areal 4.190daa, verdi **

Bilder fra området Rustad, Nordhue

Grovokst granskog ved Nordhuesætra. Foto: Øivind Gammemo

Innenfor kjerneområde 1 finnes del død ved av gran. Foto: Øivind Gammemo

Frodig vegetasjon og grove grantrær finnes i skråningen rett øst for Nordhuesætra. Foto: Øivind Gammemo

Store deler av undersøkelsesområdet er preget av myr- og kollepartier med glissen skog. Foto: Øivind Gammemo